

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal

(GAZETA SĂCUIASCĂ)

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

fuzional cu
ZIARUL SĂCUESC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVACS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihailu
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. István

Redacția și administrația:
BIROU DE ZIARE KOVACS
Ștrada Voevodul Mihailu 1.

Az új népiskolai törvény

A Monitorul Oficial, a román állami hivatalos lap, május 27 én tette közzé az új népiskolai és tanítóképzői törvényt, amelyet II. Károly király Ófelsége május 26 án szentesített. Az drei közoktatásügyi miniszter megokolása szerint az új törvényt az tette szükségessé, hogy a román nép fejlődése az új lendületben merészebb és a különleges viszonyokhoz jobban találó újítást követel és első sorban az elemi oktatásnak kell nagyobb fejlődést nyernie. Azon vezéreszméknek, amelyek a mai román közéletet irányítják, „minden román polgár előtt tudatosokká kell válniok”. Az új román iskola nem a régi, csak az egyént néző célt tartja szem előtt, hanem foyton hangsúlyozza az egyének a közösségben való szükséges kiegészülését és alárendeltségét a közszel szemben. Azért az új törvény nagy szerepet jelöl ki a munkaközösségnek, a szövetkezetnek, az országgyűrszervezetnek és a társadalmi szolgálatnak.

A népoktatás tagozatai az új törvény szerint ezek: a) az 5 éves kor előttiak számára a gyermekmenházak, b) a kiseddövő, c) az elemi iskola, d) iskola az írástudatlanok számára és e) szakiskolák.

Az ötödik év betöltése előtt a gyermekek beadása a kiseddövőbe nem kötelező. De a nagy ipari és munkás középpontokban az 5 év alattiakat is felveszik, hogy gondozás alatt legyenek, amíg szüleik a gyárakban dolgoznak. Az ötödik év betöltése után az óvoda való beadás kötelező. A falukon a nagy szünet telre tehető, hogy a gyermekek a nyári munka idején legyenek gondozás alatt.

Maga az elemi iskola két tagozatra oszlik: az alsó (I.—IV.) és felső (V.—VII. oszt.) tagozatra. Az eddigi gyakorlathoz képest lényeges változás a tanítás anyagában fog következni az elvi célkitűzések szerint. Az alsó tagozatban egyrészt minden iskolában a szükséges ismereteknek mérsékelt mennyiségét adják, másrészt a környezet és vidék szükségleteinek megfelelő ismeretanyaggal egészítik ki. Ugyhogy a gyakorlati foglalkozások és feladatok a helyi körülmények szerint különbözni fognak még a megye keretén belül is. A különbözőségeit a megyei pedagógiai tanácsok határozzák meg. A tanítás mindig a helyiség és vidék étele szerint jelöli ki a feladatokat.

A felső tagozatban, vagyis az V.—VII. osztályokban ez a szempont még jobban homlokliérbe lép. Eppen azért a felső tagozatnak háromféle formája lesz: földműves, gazdasági, ipari és kereskedelmi. Az ezen formákban előadott ismeretek a gyermekeknek jövőbeli foglalkozásukra való előkészítésére irányulnak a helyi és vidéki viszonyok szerint. A gazdálkodással foglalkozó vidék iskolásai tehát az ő életkörülményeiknek megfelelő és ott szükséges ismereteket kapnak. A részletes terveket a végrehajtási utasítás fogja hozni.

Azok a telepök és községek, amelyekben a felső népiskolának nincs elég növendéke, 3 kilométernyi körzetben egy középponti iskolába küldik a gyermekeket. Minden középpontnak megfelelő területet adnak rendelkezésére, amelyet a gazdasági szaktanító vezérelése alatt művelnek. A jövedelem 10% a a növendékeket illeti. A városi középpontokban viszon a szükséges műhelyeket állítják fel. A fiúk tantervében külön lesz felvéve a nyári és külön a téli anyag.

A leányok felső népiskolája hasonló lesz

a háztartási iskolákhoz. Ez a háziasszonyi teendőkre, a gyermekgondozásra és a családi egészségügyre fektet különös súlyt.

Ahol a közokt. miniszteriumtól vagy más miniszteriumoktól függő gyakorlatias irányu alsófoku vagy elemi szakiskola működik, a fiú és leánytanulók ezekbe járnak, akár mint künnlakók, akár mint bennlakók.

A hétosztályu elemiiskolák végzettjei, ha azután még két évig valamely gazdaságban, műhelyben, magán vagy állami gyárban foglalkoznak, jogosítva lesznek, hogy munkakönyvet kapjanak. Különbözeti vizsga alapján a kereskedelmi és szakiskolák II. osztályába irakozhatnak be.

A felső népiskola legalább hat hónapig tart minden évben, még pedig nov. 1 től április végéig. De a pedagógiai tanács az éghajlat és a vidék foglalkozásai szerint más hónapokat állapíthat meg a kezdetre és befejezésre.

Az iskolai munka befejezése után a tanulók a szaktanítók felügyelete alatt az iskola földjén vagy a szülők gazdaságában dolgoznak. A felső népiskola növendékei bizonyos bemutató munkáknál szünidőben is beszölíthetők.

A törvény emberiesen megszabja, hogy

a szegény gyermekek ruhát, könyveket és a napközi otthonban ételt is kapjanak. Kiemelést érdemel az a gondolat, hogy a tehetséges gyermekek további oktatása lehetővé válik. A IV. és VII. osztályt végzettek legjobbjai év végén megyei versenyvizsgán vesznek részt, melynek nyertesei jutalmat és segélyt kapnak.

Minden iskola kebelében szövetkezetet alakítanak a tanítók közvetlen felügyelete alatt. Ez szerzi be a könyveket, írószereket stb.

Kisebbségi szempontból igen fontos a törvény 7. szakasza. E szerint az összes állami iskolákban románul kell tanítani. Azonban „a nagyon számos kisebbségi lakosságú helységekben és ahol legalább 20 iskolaköteles gyermek van, létesíthetők iskolák vagy tagozatok az illető kisebbség előadási nyelvével a közokt. miniszterium jóváhagyásával”. „A kisebbségi iskolákban és tagozatokban a román nyelv, Románia történelme és földrajza valamint a polgári jog alapismeretei kötelezők és román nyelven adandók elő.” Remélhetőleg minden magyar népességű község lakossága kérelmezni fogja, hogy az állami iskolában magyar tagozat is működje.

A népiskolai törvény második részében a tanítóképzőknek is (221—253 §§ ok) részben új szervezetet ad. A 221 §. harmadik bekezdése felhatalmazást foglal magában, hogy a közokt. miniszterium állíthat fel tanítóképzőket kisebbségek számára is.

Calinescu miniszterelnök

nagy beszéde a parlament szerdai ülésén

București, jun. 29

A képviselőház szerdai ülésén Rosetti-Balanescu, a választelirati javaslat előadójának beszéde után Calinescu miniszterelnök mondott nagy beszédet.

Bevezető részében a jelenlegi parlamentet összehasonlította a régivel és foglalkozott azokkal az időkkel, amikor valósággal tombolt a demagógia. Az egyéni szabadság örve alatt — úgy mond — egyre szaporodtak a véres összetűzések s valóságos hadsereg lett volna szükség, hogy a politikai ügynökök nyomában járva, fenntartsa a rendet.

Majd a külpolitikával foglalkozva, hangoztatta a miniszterelnök, hogy az ország külpolitikája világos. Kiemelte Románia békepolitikáját és azt a törekvését, hogy biztosítsa polgárainak jólétét s természeti kincseit a nemzetgazdaság szolgálatába állítsa.

A kisebbségi kérdésről beszélve a miniszterelnök, a következőket monddta:

— A belső megszilárdulást szolgálta a különböző népi eredetű elemekhez való közeledés is. A jelenlegi rendszer úgy vélte, hogy jóindulattal kell lennie ezen idegen etnikumu elemek iránt mindaddig, amíg azok őszintén beilleszkednek az államéletbe. Egyébként szükségesnek vélem hangsúlyozni, hogy a kisebbségeket érdeklő problémák: belső kérdések. Aki úgy véli, hogy ez a kérdés külföldi izgatás, vagy sugalmazás

tárgyául szolgálhat, tévedésben van a román államról alkotott felfogásunkat illetőleg. (Nagy taps) Továbbá úgy vélem, miszerint nem szükséges különösebben hangsúlyoznom egy elemi dolgot, azt ugyanis, hogy e kisebbségekkel való viszonyban csak a kulturális és gazdasági kérdések merülhetnek fel. Nem voltak és nem lehetnek e tekintetben területi problémák. (Taps, éljen) A román föld lakosságának elhelyezkedése olyan, hogy e föld bármely mngcsönkítása román többség elvesztését jelentené. Románia határai sérthetetlenek maradnak mind addig, amíg lesz román katona, aki fegyvert tart a kezében (Hatalmas taps, éljenzés).

Beszéde utolsó szakaszában a kormány építő tevékenységét vázolta a miniszterelnök. Ennek során kijelentette hogy az ország védelmének megerősítése mellett a kormány legfőbb gondját a gazdasági problémák tanulmányozása és megoldása fogja jelenteni. A szükséges törvényjavaslatokat rövidesen benyújtja a Házhoz.

— Mihály nagyvajda trónörökös Csikban. A múlt pénteken Mihály nagyvajda trónörökös tanulmány útja során meglátogatta a Békás szorost s a Gyilkostót, majd Gyergyószentmiklósról érkezett, ahol megjelent a Csiki-kertben rendezett vizsgaünnepségen, meg szemlélt a nevezetesebb épületeket s templomokat. A nagyvajda kíséretében voltak tanárai és iskolatársai is.

„DACIA” sorsjegy nagyáruda játékosai

6.000.000.- nyert 62.312

1.000.000.- nyert 36.465, 11.138, 89.826, 45.022, — 378.574, 678.743 anexa

200 000.- nyert 11.147, 64.951, 94.981, 95.402, 16.628, 25.635

52 drb nyeremény egyenként 100.000.— Lei

Továbbá sok ezer kisebb nyeremények.

„DACIA” főelárusító RÉVÉSZ ERNŐ Tg.-Mures,

„CULTURA”

könyvkereskedés és R. T

„DACIA” helyi képviselője és árusítása: BIROU DE ZIARE KOVÁCS.**Ujból felemelték a repülőbélyeg illetéket**

A hivatalos lap június 6-iki száma közli a repülőbélyeg-törvényt módosító új törvény szövegét, amely a közzététel napján életbe is lépett. Június 6-tól kezdődőleg tehát az illeték alkalmazása kötelező. A módosító törvény a következő intézkedéseket tartalmazza:

A bélyeg megsemmisítése.

A két részből álló, felragasztott repülőbélyegeket nem tekintik szabályszerűen megsemmisítetteknek a törvény abban az esetben, ha a bélyegeket egyszerűen kettészakítják. A megsemmisítés úgy történik, hogy a számlakönyvben (holon) visszamaradt bélyegeket külön kell bélyegzővel, vagy átirással megsemmisíteni és ugyanígy kell külön lebélyegezni, vagy átírni a bélyegnek a számlán maradt részét is. Eddig ugyanis a megsemmisítés úgy történt, hogy a bélyeg mindegyik részét egy bélyegzőnyomással látták el. Ezentúl ugyanannak a bélyegnek a megsemmisítéséhez két bélyegzésre, vagy átirásra van szükség.

Új rendelkezés a bíróságokra.

Az új törvény szerint a kirótt bírságokból a repülő-alap nem engedhet el többet, mint az eredeti bírságösszeg kétharmadát.

A kirótt bírságokat csak abban az esetben szabad megsemmisíteni, ha ugyanarról a kihágásról két külön jegyzőkönyvet vettek fel, vagy ha tárgyi tévedés történt, végül pedig ha a törvényt helytelenül alkalmazták, vagy a kihágást megállapító személynak nem volt felhatalmazása eljárni.

A törvény felsorolja azokat az eseteket is, amikor a kirótt repülőbélyeg büntetéseket törlik. Ezek a következők: 1, ha ugyanazért a kihágásért két jegyzőkönyvet vesznek fel, 2, dologi tévedés esetén 3, a törvény téves alkalmazása esetén vagy ha a kihágást megállapító közegnek érrevonatkozó megbízása nem volt.

Érvényben marad a törvény egyik előző intézkedése, amely szerint abban az esetben, ha a megállapított büntetés egy harmadát a jegyzőkönyv vételeitől számított 10 napon belül a Nemzeti Repülő Alap Pénztárához befizetik, a büntetés további összegét törlik. A nyugtát a befizetéstől számított három napon belül kell beküldeni.

Az új illeték.

A módosított törvény a következő új repülőbélyeg-illetékeket lépteti életbe:

Az autóbusz- és villanyos-jegyekre, amelyeket a város területén kívül való közlekedésre bocsátanak ki, egy lejes repülőbélyeg kell ragasztani, ha a jegy ára husz lejnél kisebb. Ha a jegy ára ennél nagyobb, az illeték három lej minden egyes jegyes után.

A vasúti jegyek és utazási könyvecskék után a harmadosztállyal 3 lej, a másodosztállyal 6 lej és az első osztállyal 9 lej repülőbélyegilleték fizetendő. Ugyanígy a folyam, vagy tengerhajózási jegyeknél is.

A vasúti bérleteknél ezt az illetéket havi összegben fogják felszámítani.

Abban az esetben, ha a vasúti, vagy hajózási jegy 60 kilométernél nem nagyobb távolságra szól, a repülőilleték a III. osztályú jegyeknél egy lej, a II. osztályúaknál 2 lej és az I. osztályúaknál három lej. Az oda-visszatúrára jogosító jegyek után kétszeres bélyeg kell fizetni.

a 19-ik lotériában a következő nagy nyereményeket nyerték:

4 ezrelék számlabélyeg-illeték.

A számlák repülőbélyeg-illetéke az eddigi 3 ezrelék helyett június 6-tól négyezrelék, vagyis ugyanannyi, mint a pénzügyi bélyegilleték.

Az új törvény egyik igen fontos intézkedése kimondja, hogy azokban az esetekben, amikor valamely ingóság eladásánál számlát állítanak ki és ezt szabályszerűen lebélyegzik, az eladás után nem kell külön vagy ezrelékes illetéket fizetni. Eddig ugyanis az ellenőrző közegek a számlákon lerótt repülőbélyegeken kívül az egy ezrelékes illeték lefizetését is követelték. Ennek az egy ezrelékes illetéknek a leróvása eszerint a jövőben csak akkor lesz kötelező, ha az eladásról számlát nem állítottak ki, hanem az eladás tényét jegyzékből, levélváltásból, vagy más hasonló módon állapítják meg. Az új törvény mindazokat a gyógy-szerkészítményeket, speciálisokat, amelyek egészségügyi bélyegilleték alá esnek, külön repülőbélyegilletékekkel rója meg. Ez az illeték a gyógyszer árához viszonyítva a következő: Ha a gyógyszer ára 5—15 lej, az illeték 50 bani, 16—50 lejes árú az illeték 1 lej, 50—100 lejes árú az illeték két lej, minden további százlej, vagy töredékei után két lej. A kiszámítás alapjául a gyógyszer nagybani egységárát veszik.

Háromszázharminc milliárd lejre becsülik az állam vagyonát

Bucur., június 27

Amint ismeretes, Románia nemzeti vagyonáról részletes kimutatás készül dr. Pop Traian, a nemzeti vagyont leltározó miniszter vezetésével. A nemzeti vagyonról a kimutatás előkészítő munkálataiban az ország legkiválóbb szakértői vesznek részt. A nemzeti vagyonnak egyik jelentős részét képezi az állami vagyon, amelyről Spiridon Jacobescu, a bucuresti kereskedelmi akadémia professzora, a nemzeti vagyont leltározó minisztérium számára az alábbi részletes jelentést készítette el.

AZ ÁLLAMI INGATLAN VAGYON

A minisztériumhoz beterjesztett jelentések szerint 1938 március 31-én az állam ingatlanvagyonra 71 milliárd 798.264.469 lej értéket képviselt. Ehhez tartoznak a mezőgazdasági ingatlanok, erdőségek, bányák, beépített ingatlanok, épületek.

A mozgó vagyon, továbbá a belső be rendezések, értékpapírok, különböző állami jogok, künnlevőségek, 115.302.748 ezer lej értéket képviselnek. Az ingó és ingatlan vagyon tehát összesen 187 milliárd 101012814 lejre becsülhető.

AZ ÁLLAMI VÁLLALATOK

A fenti összegben nem foglaltatnak az állami vállalatok, a CAM értéke és az ál-

lamnak az egyes vállalatoknál levő értékeltsége, amelyeknek összege 50 milliárd 729.135.600 lej tesz ki. A 187 milliárdos és 50 milliárdos összeget összeadva, az állami vagyon önköltségi áron 137 milliárd 830 millió 147.814 stabilizált lej értékű.

Jacobescu professzor szerint ez az érték legalább 25 százalékkal növelendő, hogy a tényleges kereskedelmi értéket megkapassuk. Ennek figyelembevételével az állam vagyonának értéke 297 milliárd 287.684.767 lej lenne, azonban ez az összeg nem felel meg a tényleges értéknek, egyrészt mert nem szerepelnek a kimutatásban az állam általajánlott, továbbá igen alacsony értékben szerepelnek az állam bányatulajdonai és nem szerepelnek a műemlékek, a gáz tartályok, a vízerőenergiaforrások, a hadfelszerelési anyagok gyufamonopól. Ha ezeket is figyelembe vesszük, úgy minimálisan 330 milliárd lejre becsülhető az állam vagyon.

AZ ÁLLAM ADÓSSÁGAI

A 350 milliárd lej értéket képviselő állami vagyonnal szemben az állam adóssága 1938 március 31-én 127 milliárd 188.486.837 lej tesz ki. Ebből az összegből állam kölcsönök összege 112 milliárd 267.290.145 lej és 14.925.196.694 fennálló egyéb követelések.

Szép ünnepiességgel tartották meg a ref. elemi iskola évzáróját

— jun. 30.

A kézdivásárhelyi református elemi iskola évzáró ünnepélyét múlt vasárnap délután tartották meg a templomban.

Az ünnepséget istentisztelet vezette be, melynek keretében Kovács Gyula lelkes imádkozott az iskoláért, annak növendékeiért és a szülőkért. Majd Soós Mihály igazgató-kantor vezetése mellett a gyermekek Pósa, Petőfi és Szabolcska-verseket szavaltak, valamint magyar dalokat és Zsol-

tárokat énekeltek. Ezután az igazgató kimutatást terjesztett elő a növendékek tanulmányi előmeneteléről. Örömmel állapította meg, hogy az iskola az idén is megérdemelte a dicséretet, mert állami elemi iskolai tanítók közül álló bizottság előtt vizsgázva, sikeresen állották meg a helyüket és mindössze hat növendék bukott el. Végezetül az egyház és néhány áldozatkész szülő adakozásából megjutalmazták a gyermekeket, majd a szülők az iskolában a kézimunkákat tekintették meg.

IKE tagjainak konferenciája városunkban

— június 30.

A református egyházkerület ifjúsági keresztyén egyesületének (I. K. E.) háromszéki és brassói tagjai július 16-án városunkba érkeznek háromnapos konferenciára.

A körülbelül 60—80 leány és férfi tagokból álló társaság elszállásolásának kérdésével a múlt szombaton megtartott presbiteri gyűlés foglalkozott és egy négyes bizottságra bízta a kérdés elintézését. Ezután is felkéri a város református közönségét,

hogy az elszállásolásnál legyen segítségére és különösen a nők elszállásolását segítsék elő.

A presbitérium foglalkozott még a berecki körlelkézség urasztali kelyhekre vonatkozó kérésével. Az egyházközösségnek vannak régi, még 1834-ben készült, illetve adományozott kelyhei, melyeket most nem használnak. Ezeket most szívesen kölcsönzi a körlelkézségnek.

Szépmezői Bogdán Arthur halála

Szépmezői Bogdán Arthur, a Háromszéki Takarékpénztár elnök-igazgatója 80 éves korában Sepsiszentgyörgyön elhunyt.

Egy nem mindennapi, gazdag élet zárt le az öregur halálával. Amint életrajzírója megemlíti, ferlikora hajnalán, 31 éves korában került a bank élére, melyet körültekintő, éleslátó, bölcs vezetése a város első pénzintézetévé fejlesztett és minden megpróbáltatáson, az erőtemésző gazdasági világváltságon keresztül mindhaláláig megőrizte.

Sepsiszentgyörgyön született 1859-ben Középiskoláit Brassóban a reáliskola növendékeként 1874. évben elvégezve, tanulmányai folytatása végett Bécsbe ment, hol 1877-ig a kereskedelmi akadémia sokatigérő hallgatója lett. Betetőzvé kiváló kereskedelmi képzettségét, katonai évet mint a brassói 2. közös huszárezred önkéntese szolgált le, ahol elnyerte a tartalékos tiszti rangot. Katonáskodása után 1880-ban belépett gyakorlónak az édesapja vezetése a att álló Háromszéki Takarékpénztárba, hol szakavatottságával és szorgalmával csakhamar az intézet pénztárnoka lett. Édesapjának 1890-ben bekövetkezett halála után, 31 éves korában az osztatlan bizalom őt emelte apja örökébe, a vezérigazgatói székbe, hol aztán — végső, rövid betegségét leszámítva — csaknem szívének utolsó dobbanásáig áldásos munkásságot fejtett ki. Ez egyszerű keret azonban tettvágytól égő lelke gazdag alkotásokkal töltötte be. A kereskedelmi és ipari vállalatoknak egész sorát hívta életre, vagy vitt bennök vezérő szerepet. Így a Jókai-nyomda igazgatósági elnöke, az Erdővidéki, Kovásznai, Uzoni és Sepsiarékos takarékpénztárak felügyelő-bizottságának, a „Háromszéki Pénzügyi Tisztviselői Egyesület” központi Szövetségének alelnöke lett. Emellett igen tevékeny részt vett a városi és megyei élet minden közhasznú és társadalmi mozgalmában. Kimagasló tagja lett a város képviselőtestületének, a vármegye törvényhatósági bizottságának, hol szorgalmas munkása volt a megyei igazgatás legkülönbözőbb ágaiban. De a kulturális és közhasznú intézmények igazgatásából is mindenütt részt kért lankadatlan munkavágya. A polgári iskolák gondnokságának elnökségén, a tanítóképző gondnokságán kívül az Önkéntes Tűzoltó Egyesület tiszteletbeli főparancsnoksága is az ő vállaira hárult. Buzgó vallásossága pedig a róm. kat. egyháztanács munkájában is osztozott. Nem csodálható azért, ha ily sokoldalú és bőratású tevékenysége az elismerés koszorúját fonta homlokára. Barót közszeg díszpolgárává választotta. De kiemelkedő érdemeit a legmagasabb helyen is méltányolták és a királyi kegy kézben is részesítette kitüntetésben: 1905-ben „szépmezői” előnévvel a magyar nemességre, 1910-ben pedig a királyi tanácsosi címet adományozta neki.

Temetése, melyen városunkból is többen résztvettek, múlt vasárnap délután folyt le. Az egyházi intézmények nevében Szalay Mátás dr. esperes-plebános, a takarékpénztár igazgatósága nevében Szent-Iványi Gábor dr. mondtak az elhunyt nagyságát híven jellemző gyászbeszédeket, a magyarság nevében pedig Szentkereszthy Béla báró búcsuzott el.

A népek háborus hajlamai százalékban

Az amerikai Haward-egyetem egyik történetírója érdekes és manapság különösen időszerű statisztikát állított össze arról, hogy milyen időkörökben robbant ki háborúkban a viszálykodó emberiség egyenetlenkedése és hogy az egyes nemzetek milyen arányban vettek részt a világot átforgató nagy összeütközésekben.

Kétezeröttszázévre vissza menőleg vizsgálta át a háborukat, mely idő alatt 902 nagyobb háború és 1615 belső forradalom és polgárháború zajlott le. A háborúk okait tanulmányozva, arra a megállapításra jutott, hogy az összetű-

zésekre leg hajlamosabb nép a spanyol. Történelmének 67 százalékát háborúskodással töltötte el. A harcias hajlamra utána közvetlenül Görögország következik, amelynek történelmében 57 százalékot foglalnak el a háborúk; a harmadik helyen Anglia áll 56 százalékkal, aztán Franciaország következik 50, Oroszország 40 és Olaszország 36 százalékkal. Érdekes, hogy a nagy európai nemzetek sorát Németország zárja le, amely 28 százalékos arányszámmal szerepel a háborúskodó nemzetek között.

200 leível 1,000.000 leít nyerhet

minden külön adólevonás nélkül

I-ső osztály főhúzása

JULIUS 15

Itt az ideje, hogy

Ön is gazdag ember legyen!!!

H I R E K

-1.9.3 9.
Július
1.

„SZÉKELY UJSÁG”

(egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)
társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Székely Ujság”-ot
néhai MOLNÁR EMIL
a „Székely Hirlap”-ot
BIRÓ LAJOS alapította.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy hóra — 14 lej
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 280 le

TÁJÉKOZTATÓ:

Szolgálatos gyógyszer-tár vasárnap a Szini-patika, mely egész napon nyitva. Ugyanint héten keresztül a Szini-gyógyszer-tár a szolgálatos, vagyis a déli órákban is nyitva és éjszakánként szolgálatban van.

Tárgyalások folytak az üzletek zárójára vonatkozólag. E héten a munkakamara részéről a munkaügyi felügyelővel az élén egy bizottság szállott ki és a tárgyalásokat folytatott az érdekeltekkel a záróra rendezése kérdésében. Erre vonatkozólag az egyes szakmákra javaslatot fogadtak el és annak alapján fog a munkakamara dönteni. A záróra nagy részt a régi marad, csupán eddigi szokástól eltérve, a reggeli nyitást is fogják szabályozni.

A református temető rendezése. Miklós Benedek, az új temetőgondnok már megkezdte a ref. temető rendezését. Most a kerítés kijavítása képezi a rendezés legfőbb kérdését. Ennek költségeire — mint közlik velünk — a sirutájonosokat a következő összegek megfizetésére fogják felkérni: Kripták után 150 lej, földalatti sírboltok után 100, I. oszt. sírok után 60, II. oszt. sírok után 40 és III. oszt. sírok után 20 lei megfizetésére.

Leszakította a gyapjúfűsülőt a kezét. Kézdiszentléken Horváth Ignác 40 éves asszony a gyapjúfűsülőgéppel dolgozott, miközben lehajolt a gép alá, hogy a behullott gyapjat összeszedje. A gép közben bekapta a jobb kezét és úgy összeroncsolta, hogy le kellett vágni a kezét.

Halálozások. A múlt hét csütörtökétől kezdve a következő halálozásokról számolunk be:

Csákány András főmolnár június 22-én 47 éves korában, hosszas betegeskedés után elhunyt. Egyik régi, kedves előfizetőnket veszítettük el benne, aki amilyen pontos volt a fizetésben, éppen olyan kötelességtudó és lelkiismeretes munkájában. Nagy részvét mellett volt a temetése.

Özv. Kakucsy Adámné szül. Joó Mária 91 éves korában június 23-án meghalt. A régi idők ismert uriasasszonya dőlt ki vele. Nehány jó ismerőse, akik szeretettel vették körül öregségében, kísérték ki utolsó útjára.

Kovács Imre korcsmáros és földbírtokos élete 82. házassága 48 ik évében múlt vasárnapra virradólag elhunyt városunkban. Köztisztviselőben álló polgára volt a város társadalmának, mely osztatlan részvétellel állott meg koporsója mellett. Kedden volt a temetése.

Nagy Sándor mechanikust temették kedden délután. A szatmári illetőségű, még javakorában levő iparos felesége édesanyjához, özv. Tollay Lajosnéhoz volt rokon látogatásban, közben mint szakképzett író-gépjavitó néhány helyen munkát is vállalt. Itt támadta meg szervezete hirtelen a napjainkban gyakorivá vált vakbélgyulladás, mely rövidesen végzett vele. A református temetőben helyezték örök pihenőre.

Máté Mózes életének 77. házasságának 55. évében Polyánban meghalt. Máté István gelencei fűrészgáros édesapját gyászolja az elhunytban.

Zakariás Zakiné sz. Wertén Róza 40 éves korában Szébenben, ahova gyógykezelésre vitték, meghalt. Ott helyezték örök nyugalomra.

Antal János áll. tanító hunyt el e héten Nyujtódon. A fiatalon, alig 35 éves korában elhunyt tanítót csütörtökön temették.

Terjed a száj és körömfájás. A szarvasmarhák között vidékünkön is fellépett járványos száj és körömfájás. Oroszfaluban is sok ilyen beteg állatot állapítottak meg. Ajánlatos tehát a tejet teljesen felforralni, így elejét lehet venni annak, hogy esetleg az emberek is megkapják e betegséget.

Megmarta a vipera. A szárazpataki erdőben Csuriya Gergely 37 éves földmivest alvás közben egy vipera megmarta. Azonnal orvosi kezelés alá vették, így komolyabb baja nem történt.

Jégverés a gyümölcsösben és s. ölben. Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a nem termő gyümölcsösök kezeléséről, az elhibázott őszibarack telepítésekről, a hernyók és a szilva férgesedése elleni védekezésről, a hangyák irtásáról, a gyümölcsfák iljításáról, az őszibarack zöldnyeséséről, a permetezőszerek keveréséről, a nagyvirágú krizantém neveléséről, a levél tetvek irtásáról stb. A dusan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a (Növényvédelem) kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey u. 4) e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

Dr. Dávid György orvos rendeléseit két hónapi távollét után ismét megkezdte. Belgyógyászati laboratórium. Rövidhullámkezelések.

*) A hirdetőik figyelmébe! Minden hirdetésért, — akár személyesen adják be, akár pedig postán küldik el, a hirdetés díja előre fizetendő. Ellenkező esetben a hirdetés nem kerül közlésre, tehát érzékenykedésre, vagy neheztelésre nem lehet oka. Ezt a szabályt a minisztérium által megállapított országos díjszabás írja elő.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejtethetetlen jó férjem, drága jó édesapám halála alkalmával koporsóját virággal elhalmozták, mérheteretlen fájdalomban velünk együtt éreztek, fogadják hálás köszönetünket.

Kézdivásárhely, 1939 június 27.

Özv. Kovács Imréné és leánya: Teréz.

Nyilvános köszönet

Mindazok, akik felejtethetetlen férjem, illetve édes jó apánk halála alkalmával részvételt szóban vagy levélben felkerestek, koporsójára virágot küldtek és a temetésén megjelentek, ezúton fogadják megtört szívünk köszönetét.

Kézdivásárhely, 1939 jun. 28

özv. Bába Jánosné és gyermekei

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett férjem elhunytá alkalmával részvételükkel felkerestek, vigasztalni igyekeztek, ezúton is hálás köszönetet mondok.

Kézdivásárhely, 1939 jun 28,

özv. Nagy Sándorné

Tanúgy

A brassói ref. nyilvánossági jogu kereskedelmi liceum felső tagozatába felvesz IV-ik gimn. osztályt végzett bármely felekezethez tartozó, magyarnyelvű tanulókat és négy év alatt azokra a kenyérkereseti pályákra képezi ki, melyeken kisebb-ségi tanulók leginkább boldogulhatnak. Kisebbségi tanulóknak ez a leginkább megfelelő iskolatípus! A következő iskolai évtől kezdve megnyitja alsó tagozatát is, melybe 4-ik elemi végzett tanulók iratkozhatnak be *felvételi vizsga nélkül*.

Vidéki tanulók tanári ellenőrzés és állandó felügyelet alatt álló modern iskola épületben levő bennlakásban helyezhetők el mérsékelt díjazás mellett.

Tájékoztatót szívesen küld és felvilágosítást nyújt az iskola igazgatósága (Brasov, Calea Victoriei Nr. 7).

Felvétel a kétéves ref. női kereskedelmi tanfolyamra. A tanfolyamra a IV-ik gimn. osztályt végzett bármely felekezethez tartozó, magyar anyanyelvű leányok vehetők fel. A tanfolyam általános műveltséget nyújt, nyelvekre, kereskedelmi tárgyakra, gyors- és gépirásra képezi ki tanulóit és lehetővé teszi kenyérkereseti pályán való érvényesülést és boldogulásukat. Vidéki tanulók részére bennlakás a Szeretetházban — Érdeklődőknek készségesen nyújt felvilágosítást és küld Tájékoztatót az igazgatóság. (Brasov, Calea Victoriei Nr. 7.)

Pályázati hirdetmény.

A Székely Nemzeti Múzeum Igazgatóválasztmánya, mint a Háromszék megyei Székely Tanalap kezelője, pályázatot hirdet az 1939—40. tanévben kiosztásra kerülő tanulmányi segélyekre.

A pályázaton az alapító-okirat értelmében csupán csak háromszék megyei reászoruló közép- és szakiskolák, valamint háromszék megyei illetőségű, szegénysorsu, jövedelmétlenül közép- és főiskolai fiú tanulók vehetnek részt. Éppen ezért felhívjuk a fentebb megjelölt tanintézeteket és fiúövendékeket, hogy kérésüket a Székely Nemzeti Múzeum Ügyvezető-tanácsához intézve, Sft. Gheorghe, Jud. Treiscaune, Muzeul Național Săcuesc címre

legkésőbbben f. évi július hó 31-ig juttassák el.

I. Az iskolák kérésükben jelöljék meg az intézetet fenntartó hatóságot, továbbá közöljék költségvetésük főbb adatait.

II. A tanulók kérésükhöz csatolják az illetékes lelkes által kiállított következő bizonyítványokat: a) keresztlevelet, b) családi értesítőjüket, c) a pályázó családjának anyagi és erkölcsi helyzetét tanúsító bizonyítványát. Végül a pályázónak iskolai előmeneteléről szóló értesítőjét.

A segélyezésben részesült fiúövendékek

Apróhirdetések

E hirdetések hivatalos árszabály szerint fizetendők, azaz szavanként számíthatnak. Minden hirdetés előre fizetendő.

Használt

de jó karban levő írógépek: Yos és Continental eladó. Bővebbet a Kovács-hirlapirodában.

Török-féle sörgyárnál

levő ház emeleti helyisége: 4 szoba, konyha, kamra július 1-től kiadó. Értekezni ugyanott.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvesz nek E. Csizsár—cégnél.

Keresek írógépelésben jártas

és románul tudó írodakisasszonyt azonnali belépésre, Dr Imreh Samu ügyvéd Tg. Săcuesc.

ELADÓ Kézdimartonfalván 7 hold 556 négyszögöl terület ez évi

széna és sarjatermése

eladó, Értekezhetni Dr I. Diénes Jenő ügyvédnél Târgu Săcuesc—Kézdivásárhelyen.

Diétás koszt

jó háznál kapható. Cím a kiadóban

Eladó

egy nyaraló-lakás (villa) a Transzilvânia fürdőn a borvíz-forrás mellett. Cím a kiadóban.

Almoskönyv

(horoszkópok, születési jellemképek, tenyerolvasás stb.) Kapható a Kovács-hirlapirodában 30 lejért.

Ólajos tengelyű,

fekete, jókarban levő hajtókocsi eladó. Cím a szerkesztőségben.

Üzletmegnyitás!

Értesitem a m. tisztelt közönséget, hogy 22 éve fennálló sütődémet

**fiók-
üzlettel**

is kibővítettem a ref. egyház épületében, a Harai-féle mézsár-szék mellett.

Ezúton is kérve a további pártfogást, vagyok mély tisztelettel:

CSULAK ISTVÁN

pék-mester.

No G. 2342/1939. port.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică în baza deciziei No. G. 2342/1939 a Judecătoriei Mixte Târgu-Săcuesc în favoarea reclamantului Lukács Josif repr. prin Dr. Nyáguly Béla avocat din Tg.-Săcuesc pentru încasarea creanței de 3700 lei cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 4 Iulie 1939 ora 10 a. m. la fața locului în Tg.-Săcuesc, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 scrin verde, 1 dormeză, 1 covor, o masă, o noptieră, 1 dulap, 2 scaune și 8 tablouri în valoare de 8900 L.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Târgu-Săcuesc, 15 Iunie 1939 Portărel Drăguș

ezen kívül kötelesek minden évharmadban az illetékes iskola igazgatósága által kiállított olyan bizonyítványt is betérjesztetni a Székely Nemzeti Múzeum Ügyvezető-tanácsához, amely a tanuló erkölcsi és tanulmányi állapotáról részletes tájékoztatót nyújt.

Mindazokat a folyamodókat pedig, akik részére segélyt állapít meg az Ügyvezető-tanács, f. évi szeptember hó 15-ig levél útján értesíteni fogja.

**Székely Nemzeti Múzeum
Igazgató-választmánya.**

România — Judecătoria Mixtă Târgu-Săcuesc
Nr. 399/1939 No. G. 3306—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică în baza deciziei No. G. 3306/1935, a Judecătoriei Mixte Târgu-Săcuesc, în favoarea următorilor soția lui Fabian Anton născ. Gyergyi Maria repr. prin adv. Dr. Imreh Samu din Târgu-Săcuesc pentru încasarea creanței de 2273 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Iulie 1939. orele 11 a. m. în com. Mereni la casa de sub No. 112, iar la orele 12 a. m. la casa de sub Nr. 113 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 2 cai, 2 hamuri, 1 căruța de cai și 30 buc. scânduri în valoare de 4300 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare Târgu-Săcuesc, la 6 Iunie 1939. Portărel Drăguș

Nr. 398/1939 Nr. G. 2500—1937

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică în baza deciziei No. G. 2500/1937 a Judecătoriei Mixte Tg.-Săcuesc în favoarea următorilor Cooperativa de Consum și Valorizare din Mereni repr. prin adv. Dr. Imreh Samu din Tg.-Săcuesc pentru încasarea creanței de 2378 lei capital și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua 5 luna Iulie anul 1939 la ora 10 a. m. în comuna Mereni la fața locului în comuna Mereni la casa următorilor [fără număr] unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 mașină de cusut, 1 mașină de semănat, 1 pat, 1 garderob și 1 stela de vase în valoare de 8900 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Tg.-Săcuesc, la 6 Iunie 1939 portărel Drăguș

Portărelul pe lângă Judecătoria rurală Covasna.

Nr. 402/1939 Nr. G. 2014/1931

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin această publică în baza deciziei No. G. 2014/1931 a Judecătoriei rurale Covasna în favoarea următorului dr. Imreh Samu avocat din Tg.-Săcuesc pentru încasarea creanței de 22.000 Lei cap. și accesorii se fixează termenul de licitație pe ziua de 7 Iulie anul 1939 ora 10 a. m. la fața locului în comuna Martineni No. casa No. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 8 oi, 2 dălapuri de haine, 1 canapea, 1 oglindă, 1 ceas de perete, 2 purceli mici, 2 care de fân, 1 vițel și 1 car de povoadă în valoare de 5800 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Sft. Gheorghe 7 Jun. 1939 Portărel, Drăguș

Portărel delegat pe lângă Judecătoria Tg.-Săcuesc și Covasna — din Târgu-Săcuesc.

Nr. E. 478/1939 Corp. Port.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică în baza deciziei Nr. G. 3002/1938 a Judecătoriei rurale Covasna în favoarea următorului Gheorghe Kelemen comerciant din Brateș repr. prin avocatul Nic. C. Matei din Covasna pentru încasarea creanței de 500 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Iulie 1939 orele 14 p. m. la fața locului Telechia Nr. casei 176 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 scroafă, 1 purcel, și 1 vacă bălțată evaluată în suma de 4900 lei, în caz de nevoie chiar și sub prețul de estimare.

Tg.-Săcuesc la 22 Iunie 1939 portărel Drăguș

Nr. E. 477—1939 Corp. port.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică în baza deciziei Nr. G. 3003—1938 a judecătoriei rurale Covasna în favoarea următorului Benke-Ladislau din Covasna repr. prin avocatul Nic. C. Matei din Covasna pentru încasarea creanței de 1650 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Iulie 1939 orele 11 a. m. la fața locului în Covasna-Voinesti str. Regală No. 29. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 st. lemne de foc, 1 căruța cu oși de fier și 1000 kgr. fân evaluată în suma de 3700 lei, în caz de nevoie chiar și sub prețul de estimare

Tg.-Săcuesc 22 Iunie 1939. portărel Drăguș

Legjobb, tartós és tisztairásu

a „TORPEDO” írópép

Arak: 8200 lejtől 28000 lejig

Felvilágosítást ad és megrendeléseket felvesz a KOVACS-hirlapiroda